

SCB-Indikatorer

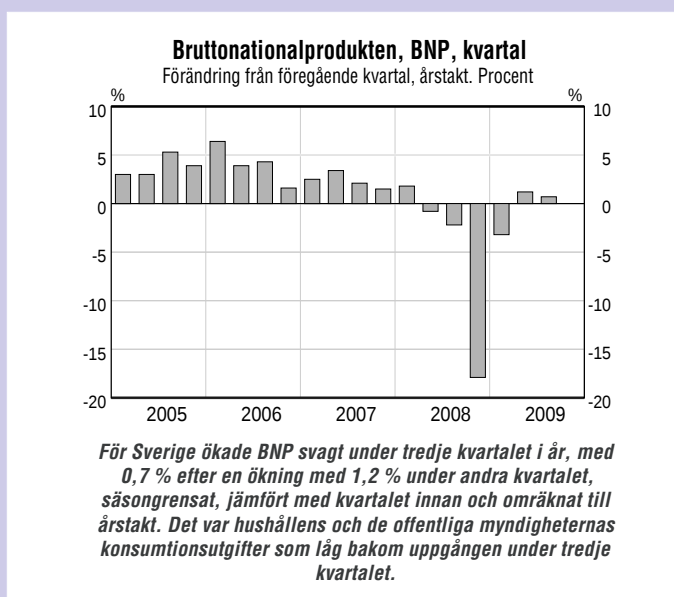
E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

NUMMER 11

30 november 2009

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

BNP fortsatte att öka

”I mitten”

Tjänstesektorn i ett

branschperspektiv

sidan 8

Kommentarer & Analys

Konjunkturläget	2
Industri	4
Utrikeshandel	7
Varuhandel	7
"I mitten"	8
Byggmarknad	10
Priser	10
Arbetsmarknad	12
Finansmarknad	12
Internationell utblick	14
Svenska ekonomiska indikatorer	16

Konjunkturläget

Tecknen på vändning i ekonomin allt tydligare

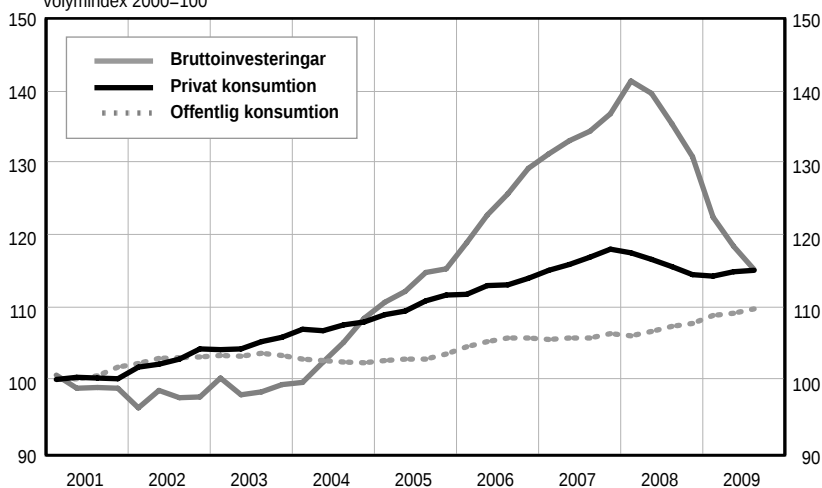
När den svenska ekonomin nu går in i årets sista månad i det krisdrabbade året 2009 har den ekonomiska bilden ljusnat ytterligare något. Efterfråge- och produktionsbortfallet är visserligen fortfarande mycket stort vid en jämförelse med nivåerna i ekonomin för ett år sedan, men ljuspunkterna har blivit både fler och lyser allt starkare. Samtidigt blir en vändning i den ekonomiska utvecklingen alltmer uppenbar. I likhet med utvecklingen för Tyskland och Frankrike fortsatte den svenska ekonomin att återhämta sig under tredje kvartalet i år även om farten i ekonomi fortfarande är låg.

Aktiviteten hos de svenska hushållen är dock inte särskilt låg. Det kan såväl detaljhandeln som mäklarfirmorna på bostadsmarknaden vittna om. Båda dessa konjunkturkänsliga branscher redovisar nu starka försäljningsresultat och ser ut att ha blomstrande tider. Även Konjunkturinstitutets senaste konjunkturbarometer visar på en ytterligare förbättring i konjunkturen i november. Där andas både hushåll och företag fortsatt starkt optimism. Det kanske mest intressanta inslaget i den nuvarande ekonomiska bilden är att nedgången på sysselsättningskurvan ser ut att ha bromsats upp ordentligt.

Bruttoinvesteringar, privat konsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden

volymindex 2000=100

BNP-ökning andra kvartalet i följd

De senaste nationalräkenskaperna som presenterades i förra veckan innebär en första summering av den ekonomiska utvecklingen i Sverige under tredje kvartalet i år. Här framgick att BNP steg svagt under tredje kvartalet med 0,2 % efter en uppgång med 0,3 % under andra kvartalet, säsongrensade och jämfört med närmast föregående kvartal. Vid en första anblick är en BNP-tillväxt på ett par tiondelar av en procent kanske inte mycket att orda om, särskilt inte när marknadens förväntningar låg på en ökning med 0,6 % och fallet i BNP dessförinnan uppgått till 6 %.

Viktigt att konstatera är ändå att den starka och ihållande nedgången i ekonomin som inleddes under andra kvartalet 2008 av allt att döma nu är bruten. Förutom att ekonomin visat uppgång två kvartal i rad ger, vid en djupare blick ned i det digra materialet från nationalräkenskaperna, den underliggande utvecklingen i ekonomin ett något starkare intryck än vid en första anblick. Utvecklingen av efterfrågan ser ut att vara starkare än vad produktionen visar, vilket sammanhänger med den fortsatt omfattande avvecklingen av företagens lager. I stället för att öka produktionen för att

möta den stigande efterfrågan har många företag uppenbarligen fortsatt att ta från sina lagerhyllor. Det är rimligt att anta att denna process nu är i slutskedet och att förändringen av företagens lager framöver i stället blir en drivkraft för produktionen.

Exportens varusammansättning ogynnsam

En annan viktig förklaring till den återhållsamma produktionsutvecklingen är att exporten fortfarande utvecklas svagt, särskilt med hänsyn till den stimulans den svaga kronan ger. Detta torde i sin tur hänga samman med den svenska industriproduktionens och exportens varusammansättning. I tider då företagen fortsätter att dra ned på sina lager, såväl i Sverige som i vår omvärld, och då företagens investeringar skjuts på framtiden är efterfrågan på insatsvaror och investeringsvaror av naturliga skäl svag.

Insatsvaror och investeringsvaror är också helt dominerande i Sveriges exportförsäljning. Den andel av industrin som producerar främst insats- och investeringsvaror uppgår till närmare 80 %. Den andel av industrin som producerar varaktiga konsumtionsvaror – som mött den starkaste efterfrågan i den svenska ekonomin i år – utgör

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2008				2009			
	kv 1	kv 2	kv 3	kv 1-3	kv 1	kv 2	kv 3	kv 1-3
BNP till marknadspris ¹	1,9	1,2	0,0	1,1	-6,6	-5,8	-5,0	-5,8
Hushållens konsumtionsutgifter	1,5	1,6	-0,5	0,8	-3,1	-1,8	-0,1	-1,7
Offentlig konsumtion	0,0	2,5	3,0	1,7	3,7	0,5	1,9	2,0
Fast bruttoinvestering	5,7	6,0	1,8	4,6	-16,2	-17,0	-12,0	-15,2
Lagerinvesteringar ²	-0,8	0,8	-0,7	-0,2	-1,4	-2,7	-2,5	-2,2
Export	5,8	6,4	3,0	5,1	-15,9	-17,0	-12,5	-15,2
Import	6,6	8,7	2,4	5,9	-14,5	-20,0	-13,0	-15,9

¹ Kalenderkorrigerade kvartalsvärden

² Förändring i % av BNP för jämförelseperioden

endast 2 %.

Även för exporten av insatsvaror talar lagercykeln för att ett trendbrott inte är alltför avlägset när utländska företag, i den uppåtgående globala konjunkturen, behöver fylla på sina lager av insatsvaror. För exporten av investeringsvaror ser det inte lika ljus ut på våra närmaste exportmarknader. EU Kommissionens investeringsenkät från november visar att företagens planer för 2010 pekar på en ytterligare neddragning av industriinvesteringarna med 5 % för hela EU.

Lägsta handelsnettot på 15 år

Utrikeshandeln visar ännu inga tydliga tecken på att ha vänt uppåt. Efterfrågan i Sverige på utlandstillverkade konsumtionsvaror ökar förhållandevis starkt medan efterfrågan utomlands på svenskstillverkade insats- och investeringsvaror fortsätter att minska. Det bidrar till att importen steg med 2 % under andra kvartalet samtidigt som exporten fortsatte att minska med 1,5 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående kvartal. För exporten innebar det en minskning för sjätte kvartalet i följd, men att fallet bromsats upp betydligt sedan nedgångarna under fjärde och första kvartalet på vardera drygt 5 %, säsongrensat.

Under tredje kvartalet var exporten och importen 12,5 respektive 13 % lägre jämfört med motsvarande kvartal 2008. Nettoexporten gav därmed åter ett negativt bidrag till BNP-utvecklingen, mätt över de fyra senaste kvartalen, på 0,7 procentenheter. Hittills i år har exporten minskat med 15,2 % och importen med 15,9 %.

Utrikeshandeln fortsatte också att utvecklas svagt i oktober. Mätt i löpande priser sjönk då både varuexporten och varuimporten, med i storleksordningen 1 respektive 0,5 % jämfört med månaden innan och utjämnat med trendcykeln. Sedan hänsyn tagits till fortsatt sjunkande priser på såväl exporten som importen i oktober ser exporten ut att visa en svag minskning och importen en ungefär lika svag ökning mel-

lan september och oktober, mätt i volym och utjämnat med trendcykeln. Sålunda fortsatte handelsnettot att försvagas till 7 miljarder kronor i oktober, vilket är en halvering från maj 2004 då försämringen började, och handelsnettot är nu det lägsta på mer än femton år.

Investeringarna bakom BNP-fallet

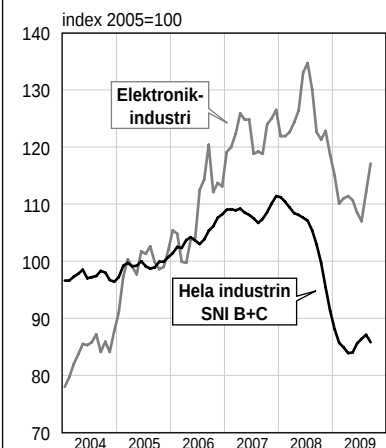
Under rådande svaga konjunktur tar sig den svaga efterfrågan främst uttryck i att investeringarna minskar stadigt och kraftigt. Preliminära uppgifter visar att de fasta bruttoinvesteringarna fortsatte att falla starkt under tredje kvartalet, om än i fortsatt avtagande takt. Nedgången var nu 2,7 % jämfört med 3,2 % andra kvartalet och 6,4 % första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan.

Under tredje kvartalet var de fasta bruttoinvesteringarna 12 % lägre än under tredje kvartalet i fjol. Utvecklingen förklaras främst av fortsatt låga investeringar i maskiner, liksom minskad nybyggnation av små- och flerbostadshus. Näringslivets investeringar kom därmed att minska med 16 % och industriinvesteringarna med 23 %. Enligt investeringsenkäten från oktober–november planerar näringslivet för en fortsatt neddragning av investeringarna under 2010, men i klart mindre omfattning än i år. Som sig bör i en lågkonjunktur, ökar de offentliga myndigheternas investeringar tredje kvartalet, och det i betydande omfattning, med 12 % från tredje kvartalet 2008. Uppgången förklaras främst av investeringar i byggnader och vägar. De fasta bruttoinvesteringarna gav ett negativt bidrag med 2,3 procentenheter till BNP-utvecklingen under de fyra senaste kvartalen.

Än större var den negativa effekten på BNP av lagerinvesteringarna. Både industrin och varuhandeln drog ned sina lager kraftigt under tredje kvartalet i år, vilket kan jämföras med en kraftig lageruppbyggnad under motsvarande kvartal 2008 då nedgången i konjunkturen just inletts. Denna utveckling ger ett mycket stort negativt

Industriproduktionsindex 2004–2009

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärden

lagerbidrag med 2,5 procentenheter till BNP-utvecklingen från tredje kvartalet i fjol till tredje kvartalet i år. Därmed svarar de totala investeringarna i ekonomin, med 4,8 procentenheter, för så gott som hela BNP-fallet på 5 % för tredje kvartalet.

Konsumtionen drivkraft i ekonomin

Utvecklingen utanför företagssektorn – som drabbats hårdast i den ekonomiska krisen – ser ljusare ut. Såväl hushållens som de offentliga myndigheternas konsumtion visar på en fortsatt ökning. I likhet med investeringarna utvecklas alltså konsumtionen väl i offentlig miljö i den svaga konjunkturen. En ökning mellan andra och tredje kvartalet med 0,5 % innebär att de offentliga myndigheterna dragit upp sin konsumtion från andra kvartalet i fjol, dvs. från tidpunkten innan krisen inleddes, med sammanlagt 2,9 %, säsongrensat. Det är endast denna post i försörjningsbalansen som visar en positiv utveckling under denna period. Det är främst de kommunala myndigheterna som bidragit till uppgången. Hela BNP har under samma period minskat med 5,7 %.

En tydlig omsvängning har skett i hushållens konsumtionsutgifter i år. Nedgången på detta område kom tidigt, med en minskning av utgifterna under loppet av 2008 på 3 %, säsongrensat. Redan innan krisen i Sverige blev akut, dvs. före fjärde

Industriproduktion

	Förändring i %			
	sep 09/ aug 09	3 kv 09/ 2 kv 09	sep 09/ sep 08	jan-sep 09/ jan-sep 08
Hela industrin	0	4	-16	-21
Trävaruindustri, ej möbler	-5	3	-19	-13
Massa och papper	2	1	-4	-9
Grafisk industri	-1	-1	2	6
Kemisk industri, ej läkemedel	2	-2	-9	-16
Läkemedel	-2	8	2	-1
Stål- och metallverk	9	12	-22	-38
Metallvaruindustri	-6	7	-29	-31
Elektronikindustri	12	1	3	-12
Maskinindustri	-2	-5	-38	-36
Industri för motorfordon	23	5	-39	-55

Aktivitetsindex

		Index 2005=100	Förändr i % från föreg mån
Säsongrensad	aug	102,3	0,1
	sep	101,7	-0,5
Trend	aug	102,5	-0,3
	sep	102,2	-0,3

kvartalet i fjol, ägde den absoluta merparten av denna nedgång rum. Från fjärde kvartalet 2007 fram t.o.m. tredje kvartalet 2008 – en period med snabbt stigande inflation och högt ränteläge – minskade hushållen sina konsumtionsutgifter med 2,1 %, följt av en ytterligare nedgång på 0,9 % under fjärde kvartalet 2008, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Därefter har hushållens konsumtionsutgifter stabiliserats och visat på en ökning.

Nedgången i hushållens konsumtionsutgifter bromsades sålunda upp nästan helt under första kvartalet i år då dessa sjönk bara marginellt, med 0,1 %, säsongrensat och jämfört med fjärde kvartalet. Därefter har konsumtionsutgifterna ökat, men uppgången med 0,2 % under tredje kvartalet innebär en tydlig dämpning efter den betydande återhämtning som ägde rum under andra kvartalet på 0,5 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående kvartal.

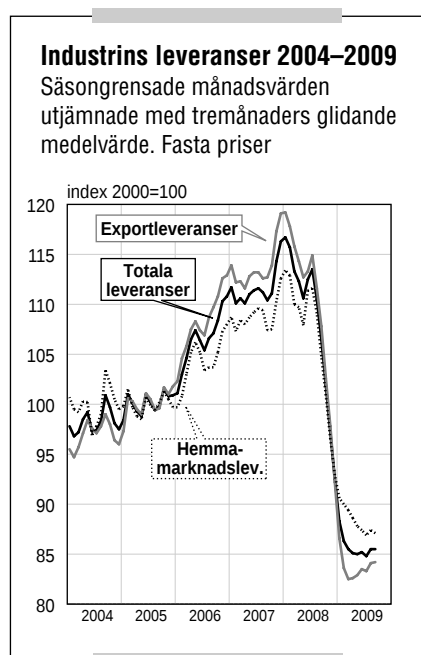
Fortsatt högt hushållssparande

Till följd av den svaga utvecklingen under fjärde kvartalet i fjol visar hushållens konsumtionsutgifter en minskning från tredje kvartalet i fjol till tredje kvartalet i år, om än obetydlig, med 0,1 %. Utvecklingen är en stark kontrast till de kraftigt ökade disponibla inkomsterna, som rensat för inflation, steg med 4,8 % under tredje kvartalet i år jämfört med motsvarande kvartal i fjol.

Hushållen har sålunda valt att öka sitt sparande kraftigt så att deras finansiella sparande steg med nästan 25 miljarder kronor. Sparkvoten, dvs. sparandet i relation till de disponibla inkomsterna, exklusive sparandet i premie- och tjänstepensioner, uppgick till 9,9 %, vilket är en ökning med 4,5 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal 2008. Fortsatt minskade utgifter för bilar och transporter med 2,9 % bidrog starkt till den svagt negativa konsumtionsutvecklingen. Likaså spenderade hushållen mindre, 3,4 %, på restauranger, barer och hotell. Flertalet konsumtionsposter ökade dock. Både inköpen av livsmedel samt möbler och hushållsartiklar ökade med ca 2 %.

Starka korttidsindikatorer för handeln

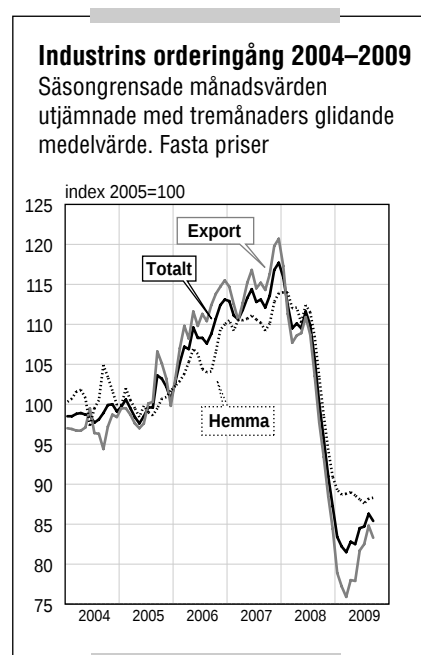
Korttidsindikatorerna tyder på en fortsatt positiv utveckling av hushållens konsumtionsutgifter en bra bit in på fjärde kvartalet. Efter en dämpad utveckling för detaljhandeln under tredje kvartalet tog försäljningen ordentlig fart i oktober, med en uppgång på 1,5 %, säsongrensat, jämfört med månaden innan och mått i volym. Försäljningsvolymen låg då 5,5 % över nivån för oktober 2008. Uppgången för sällanköpsvaruhandeln ser ut att ha fortsatt i novem-

ber att döma av den positiva försäljningsutvecklingen för branschen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Konfidsensindikatorn där steg då till den högsta nivån sedan mitten av 2007.

Även för handeln med motorfordon har en påtaglig återhämtning inletts. Efter en ökning av försäljningen två kvartal i följd var omsättningen i branschen under tredje kvartalet i år 6,8 % högre jämfört med bottenivån under första kvartalet i år. I oktober fortsatte sedan nyregistreringarna av personbilar att stiga kraftigt, med 5 % från september. Även för bilhandeln pekar försäljningskurvan brant uppåt i Konjunkturbarometern såväl för utfallet i november som för förväntningarna inför de närmaste månaderna.

Kundunderlaget till handeln verkar robust då hushållens optimism tilltog påtagligt ytterligare i november. Indikatorn som mäter den ekonomiska tillförsikten hos hushållen, CCI, är nu på den högsta nivån sedan i slutet på 2007. Risken att bli arbetslös under de närmaste tolv månaderna be-

döms av hushållen nu vara den lägsta sedan i början på 2008.

Antalet arbetade timmar ökade

Branschbildens av hur produktionen utvecklats under tredje kvartalet är splittrad. Branscher med minskningar och ökningsar av produktionen finns både inom tjänsektorn och inom den varuproducerande sektorn. Till det positiva hör att produktionen för tillverkningsindustrin ökade med 1,4 % under tredje kvartalet, säsongrensat och jämfört med andra kvartalet. Inom tjänsektorn märks främst en ökad produktion för detalj- och partihandeln med 4,2 % under denna period. För företags-tjänster fortsatte produktionen att falla med 1,8 %. Anmärkningsvärt är också att antalet arbetade timmar steg i hela ekonomin med 0,1 % från andra till tredje kvartalet, säsongrensat. Bakom denna uppgång låg en ökning för tjänsektorn med 0,5 %.

Industri

Efter att industrin har haft en tveksam utveckling under en tid tycks en riktning nu framträda. Enligt nationalräkenskaperna för tredje kvartalet ökade produktionen för tillverkningsindustrin jämfört med kvartalet innan och produktionen har därmed ökat två kvartal i rad. Det stämmer väl överens med orderingången som i säsongrensade termer tycks ha nått botten redan i februari i år och nu har nått upp till samma nivå som i december 2008. En ytterligare indikation på att industrin har passerat den absoluta botten är kapacitetsutnyttjandet som steg kraftigt under tredje kvartalet om än från en historiskt låg nivå. Att utnyttjandet är lågt speglas också i att industriinves-

Leverans och order			
	Förändring i %		
	sep 09/ aug 09	3 kv 09/ 2 kv 09	sep 09/ sep 08
Orderingång			
Hemmamarknad	-1	0	-14
Exportmarknad	2	9	-10
Totalt	1	5	-12
Leveranser			
Hemmamarknad	-1	-1	-16
Exportmarknad	2	2	-17
Totalt	1	1	-17

teringarna är fortsatt mycket låga. Framförallt för kapacitetsutnyttjandet, men även orderingången, har motorfordonsindustrin varit en vitamininjektion. Efter att länge ha haft en hämmande effekt på det totala utnyttjandet inom industrin har branschen nu bidragit till att läget har ljusnat något. Sett till orderingången verkar dock hela verkstadsindustrin vara på återtåg och mellan andra och tredje kvartalet ökade flera av branscherna kraftigt – framförallt pådrivet av exportefterfrågan.

Förbättringen tycks, av konjunkturinstitutets barometer att döma, även ha fortsatt under oktober och november och konfidensindikatorn förbättrades under båda månaderna. Främst var det optimistiska förväntningar om produktionen som har förbättrat indikatorn medan orderstocksomdömet försätter att tynga då orderböckerna, trots ökning, är fortsatt tunna.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

(Sofie Lord)

Industriproduktionen har vänt uppåt

Industriproduktionen ser ut att ha passerat en vändpunkt i utvecklingen efter en långvarig och kraftig nedgång. Visserligen ökade produktionen med bara blygsamma 0,2 % i september, säsongrensat och jämfört med månaden innan, men sett ur ett halvårsperspektiv pekar produktionskurvan tydligare uppåt. Det var några tungt vägande branscher inom segmentet stål och verkstadsprodukter, som främst bidrog till uppgången mellan augusti och september, med produktionsökningar för stål- och metallverk, elektronikindustri samt motorfordonsindustri på 8,9, 12 respektive 22,7 %. För den enskilt största branschen inom industrin, maskinindustri, fortsätter nedgången, med en minskning i produktionen med 1,8 % från augusti till september.

Uppgång på bred front tredje kvartalet

Från andra till tredje kvartalet ökade industriproduktionen kraftigt, med 3,7 %, säsongrensat. Uppgången inom industrin under tredje kvartalet var bred och berörde flertalet branscher, och omfattade såväl basindustri och verkstadsindustri som konsumtionsvaruindustri. Inom basindustrin, som normalt ligger tidigt i konjunkturen, märks en produktionsökning för stål- och metallverk på hela 11,9 %. Sedan produktionen var som lägst under våren har produktionsnivån här dragits upp med drygt 28 %.

Inom verkstadsindustrin steg produktio-

nen kraftigt under perioden för metallvaruindustri och motorfordonsindustri, med 7,4 respektive 4,9 %. För motorfordonsindustrin där produktionsfallet inom industrin varit som kraftigast passerades en vändpunkt ganska tidigt under året. Produktionsnivån var där som lägst i april och därefter har produktionen fram till september stigit markant, med nära 16 %. Även två andra branscher, utanför segmentet verkstadsprodukter och basindustri, läkemedelsindustri och övrig industri ökade produktionen starkt mellan andra och tredje kvartalet, med 7,9 respektive 9,6 %, säsongrensat.

Produktionen ned 21 % i år

Under de tre första kvartalen i år har industriproduktionen sjunkit med 21 % kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2008. Det är endast ett fåtal branscher som klarat sig från neddragningar hittills i år, bland andra grafisk industri, sågverk och livsmedelsindustri med produktionsökningar på 5,7, 2,3 respektive 1,7 %. Det är framför allt markanta produktionsneddragningar inom segmentet stål och verkstadsprodukter som förklarar raset i industriproduktionen i år. Allra kraftigast har produktionen fallit för de tre verkstadsbranscherna motorfordonsindustri, maskinindustri och metallvaruindustri med minskningar på ca 55, 36 respektive 31 %, samt för stål- och metallverk med en nedgång på 38 %.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

(Lars Öhman)

Orderingången fortsätter öka

Efterfrågeutvecklingen för den svenska industrin ger för närvarande ett klart positivt

intryck även om orderingången, av naturliga skäl, är ryckig från månad till månad. Men sett ur ett halvårsperspektiv är återhämtningen i industrins order tydlig sedan i våras. Uppgången sker dock från mycket låga nivåer och det är främst exportmarknaden som bidrar till den positiva utvecklingen. Hemmamarknaden utvecklas fortfarande ganska trögt även om den inte sjunker längre.

Den samlade orderingången till industrin ökade med 0,7 % i september, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Uppgången följde på en kraftig nedgång i augusti på 3,6 %, en minskning som i sin tur var en rekyl på den extremt höga tillväxten i juli, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det var på nytt exportmarknaden som drog upp orderingången i september med en ökning på starka 2,2 % från månaden innan. Hemmarknaden däremot sjönk med 0,9 %.

Splittrad bild i september

Bilden av orderutvecklingen inom industrin var dock splittrad i september. Det var främst verkstadsindustrin som stod för uppgången mellan augusti och september, med en kraftig ökning på 7 %, medan många andra branscher redovisade orderminskningar. Den kraftigaste ökningen och samtidigt det största bidraget till ordertillväxten i september kom från den totala elindustrin med en ökning på 9,2 %. Men även metallvaruindustri och transportmedelsindustrin hade en stor del i förbättringen med ökning på 6,1 respektive 4,5 %. Maskinindustrin däremot noterades för en minskning med 4,6 %.

Starkt tredje kvartal

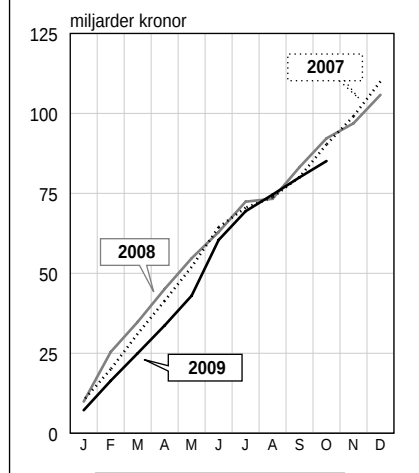
Sett ur ett halvårsperspektiv ser orderutvecklingen inom industrin mycket bra ut. Under tredje kvartalet steg den samlade

Varuexport, varuområden				
	2009 jan-sep	2008 jan-sep	Andel %	Förändr 09/08 %
Skogsvaror	92 587	98 725	12,5	-6
därav:				
Papper	58 189	59 145	7,9	-2
Mineralvaror	64 608	104 353	8,7	-38
därav:				
Järn och stål	30 304	59 638	4,1	-49
Kemivaror	106 315	104 26	14,4	2
Energivaror	49 328	75 358	6,7	-35
Verkst.varor	327 890	429 770	44,3	-24
därav:				
Maskiner	115 931	146 585	15,7	-21
Elektrovaror	103 186	114 228	13,9	-10
Vägfordon	59 624	112 728	8,1	-47
Övriga varor	99 307	98 699	13,4	1
Livsmedel	36 510	35 041	4,9	4
Totalt	740 035	911 161	100,0	-19

Varuimport, varuområden				
	2009 jan-sep	2008 jan-sep	Andel %	Förändr 09/08 %
Skogsvaror	20 467	24 020	3,1	-15
Mineralvaror	50 550	82 806	7,7	-39
därav:				
Järn och stål	20 804	40 570	3,2	-49
Kemivaror	93 064	103 003	14,1	-10
Energivaror	74 657	124 797	11,3	-40
därav:				
Råolja	39 642	70 813	6,0	-44
Verkst.varor	271 046	343 740	41,1	-21
därav:				
Maskiner	70 781	93 531	10,7	-24
Elektrovaror	104 900	114 556	15,9	-8
Vägfordon	52 909	80 918	8,0	-35
Övriga varor	150 332	149 869	22,8	0
Livsmedel	68 388	63 883	10,4	7
Totalt	660 116	828 234	100,0	-20

Sveriges handelsnetto 2007–2009

Akkumulerade månadsvärden från årets början. Miljarder kronor. Löpande priser

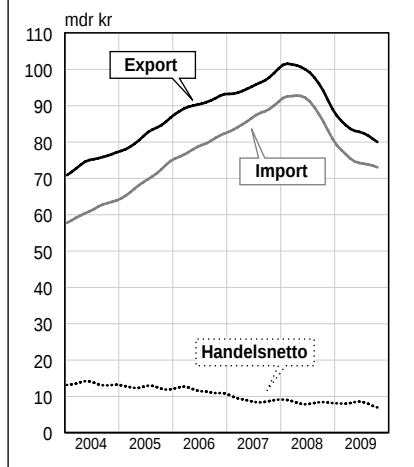
orderingången till industrin med starka 4,6 % efter en ökning från exportmarknaden med hela 8,9 % och en liten minskning från hemmamarknaden med 0,4 %, säsongrensad och jämfört med andra kvartalet. Det kraftiga orderfallet under förra hösten bromsades upp redan i början på våren och under andra kvartalet steg den samlade orderingången svagt med 0,4 % från kvartalet innan. Från bottenivån i februari har den totala orderingången stigit med 6,3 %, säsongrensad och fram till september. Från den mycket låga nivån i februari för exportorderingången har ökningen där varit 14,3 % fram till september. På hemmamarknaden har utvecklingen varit ganska stabil ända sedan januari i år med små variationer i orderflödet från månad till månad fram till september.

Kraftigt uppåt för verkstadsindustrin

De feta branscher redovisade en positiv utveckling av orderingången under tredje

Export och import av varor samt handelsnetto 2004–2009

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

kvartalet. De allra största ökningarna noteras för de två närbesläktade branscherna gruvor och mineralutvinning samt stål- och metallverk med uppgångar på ca 33 respektive 20 %. Sedan bottenivån i mars för stål- och metallverk har orderingången där ökat med hela 45 %, säsongrensad. För exportmarknaden är orderingången här den högsta sedan i september i fjol. Även för en annan basindustri, massa- och pappersindustri, där vändningen kom i april, ökade orderingången mellan andra och tredje kvartalet, med 1,7 %.

För verkstadsindustrin som normalt ligger sent i konjunkturen kom vändningen i orderingången tidigt. Bottenivån inföll där redan i februari och sedan dess har orderkurvan för branschen pekats uppåt. Mellan andra och tredje kvartalet steg den totala orderingången för verkstadsindustrin med 8,1 %, För exportmarknaden är ökningen 13,1 %. Uppgången här under tredje

Detaljhandel

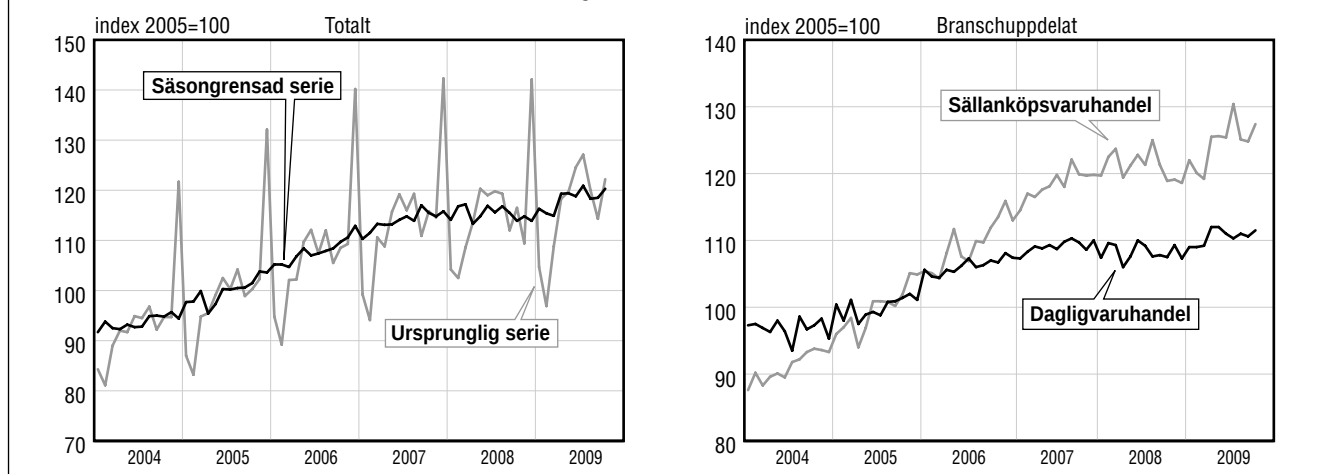
Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	okt 2009	jan-okt 2009
Dagligvaruhandel	3,6	2,2
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	2,8	1,4
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	7,6	6,4
Sällanköpsvaruhandel	7,1	2,7
därav:		
Klädhandel	8,4	1,6
Skohandel	10,6	0,2
Möbelhandel	5,7	-2,4
Elektronikhandel	22,2	14,0
Järn- och bygghandel	3,3	-2,3
Färghandel	-0,9	-0,9
Bokhandel	7,3	-7,4
Guldsmedshandel	-21,5	-15,8
Sport- o fritidshandel	19,4	12,7
Postorderhandel	-5,2	-3,5
Total detaljhandel	5,5	2,5

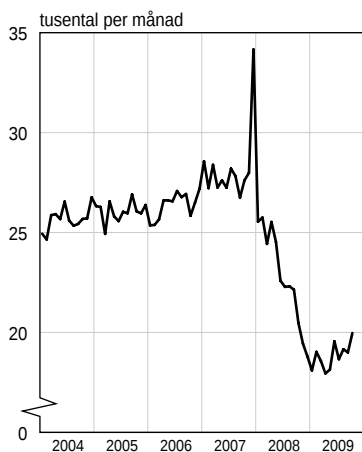
kvartalet berör de flesta delbranscherna, med ökning för motorfordonsindustri, maskinindustri och elindustri på mellan 8 och 11 %.

Industrins leveranser stiger

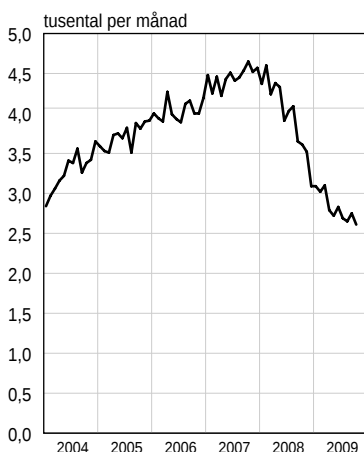
Industrins leveranser ökade med 0,7 % från augusti till september säsongrensad. Leveranserna under augusti steg likaså med 0,7 % jämfört med juli, vilket innebär en nedrevidering med 0,4 procentenheter. Leveranserna till hemmamarknaden minskade med 1 % från augusti till september och med 0,5 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet. Leveranserna till exportmarknaden däremot ökade med 2 % från augusti till september, och steg med 1,5 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet.

Försäljningsvolymen inom total detaljhandel
Säsongrensade månadsdata

Nyregistrerade personbilar
Säsongrensade månadsdata

Nyregistrerade lastbilar
Säsongrensade månadsdata

Utrikeshandel

Handelsöverskottet fortsatte att minska

Utrikeshandeln i oktober minskade i värde jämfört med september, i en serie utjämnad med trendcykeln. Exportvärdet minskade något mer än importvärdet vilket fick till följd att handelsnettot minskade. Handelsnettots trendvärde fortsatte därmed att minska till den lägsta nivån på över femton år.

En låg internationell prisökningstakt i kombination med kronförstärkningen under det senaste halvåret har pressat ner import- och exportpriserna som fortsatte att minska i oktober. Importpriserna sjönk något mer än exportpriserna. Det innebär att för närvarande minskar handelsvärdet i utrikeshandelsstatistiken något mer än export- och importvolymerna i nationalräkenskaperna.

Sveriges industrinäringar har sammanlagt upplevt en förbättrad ordergång från utlandet jämfört med i våras, även om majoriteten av företagen (enligt exportchefsindex) inte upplever storleken på orderstockarna som tillfredställande. Ökningen av industrins exportordergång har ännu inte gett något utslag i ökad varuexport, men kan ses som en tidig indikator.

Handelsnetto

Senaste uppgift: oktober 2009

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

(Maria Adolfsson)

Lägre handelsnetto i oktober

Varuexporten uppgick under oktober till 86,1 miljarder kronor och varuimporten till 81,0 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 5,1 miljarder kronor.

Utrikeshandeln med varor gav ett över-

skott på 5,1 miljarder kronor under oktober 2009. För oktober 2008 var överskottet 9,0 miljarder kronor.

Varuexportens värde under oktober 2009 uppgick till 86,1 miljarder kronor och varuimportens till 81,0 miljarder. Varuexportens värde minskade med 20 % och varuimportens med 18 % jämfört med oktober 2008.

Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 11,2 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 6,1 miljarder.

Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 7,0 miljarder kronor för oktober 2009 och 7,4 miljarder för september. För augusti var motsvarande värde 8,0 miljarder kronor.

Hittills under året har värdet av varuexporten minskat med 19 %. Varuimporten har minskat med 20 % jämfört med motsvarande period förra året. Värdet av varuexporten under denna period uppgick till 826,1 miljarder kronor, och värdet av varuimporten till 741,0 miljarder. Handelsnettot för januari-oktober 2009 gav därmed ett överskott på 85,1 miljarder kronor. För motsvarande månader 2008 noterades ett överskott på 92,2 miljarder.

Varuhandel, samfärdsl och tjänster

Total detaljhandel

Senaste uppgift: oktober 2009

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

(Frida Vingren SCB, Jonas Arnberg HUI)

Återhämtning för detaljhandeln

Efter en lite trög utveckling för detaljhand-

deln under ett par månader skedde ett nytt lyft i försäljningen i oktober. Denna månad ökade försäljningsvolymen med 1,5 %, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Vid sidan av noteringen för juli i år var detta den högsta månadsförsäljningen någonsin. Stora ökningar noterades mellan september och oktober både för sällanköpsvaruhandeln, med 2,1 %, och för dagligvaruhandeln, med 0,8 %.

Trots den starka återhämtningen för detaljhandeln i oktober visar utvecklingen i ett halvårsperspektiv på en svagt sjunkande tendens för försäljningen. Sålunda minskade försäljningsvolymen något under den senaste tremånadersperioden, med 0,6 % säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det var en minskning för sällanköpsvaruhandeln på 1 % som helt bidrog till nedgången. För dagligvaruhandeln var försäljningsvolymen oförändrad mellan de två senaste tremånadersperioderna.

Stark ökning på ett år

Från den låga försäljningsnivån i oktober i fjol ökade detaljhandeln sin omsättning i oktober i år, mätt i löpande priser, med starka 6,1 %. Om hänsyn tas till kalendariska effekter var uppgången närmare 7 %. Sedan justeringar gjorts för den genomsnittliga prisökningen inom detaljhandeln på 1,1 % och för kalendariska effekter, ökade försäljningsvolymen i oktober med 5,5 % jämfört med oktober i fjol.

Under den senaste tolv månadersperioden ökade dagligvaruhandeln försäljningsvolym med 3,6 % medan uppgången för sällanköpsvaruhandeln var dubbelt så stark, 7,1 %. Köpruschen till Systembolaget fortsatte med en uppgång i försäljningsvolymen på 9,8 %, Rensat för Systembolaget ökade dagligvaruhandeln med 2,9 %.

Inom sällanköpsvaruhandeln är sport- och fritidshandeln inne i en mycket positiv trend och redovisade en ökning i försäljningsvolymen på hela 19,4 % från oktober i fjol till oktober i år. Även elektronikhandeln redovisade sin högsta uppgång på mycket länge med en ökning på 22,2 %. Här låg dock en prissänkning på sortimentet med drygt 10 % bakom en betydande del av volymökningen. Även kläd- och skohandeln hade en mycket bra försäljningsmånad i oktober med ökning av försäljningsvolymen på mellan 8 och 10 %. Postorderhandeln fortsätter dock att backa, nu med 5,2 %.

Detaljhandeln upp 2,5 % i år

Under årets tio första månader ökade den kalenderjusterade försäljningsvolymen för den totala detaljhandeln med 2,5 % jäm-

I mitten

Tjänstesektorn i ett branschperspektiv

I månadens i "I mitten" beskrivs konjunkturläget för fem branscher inom den privata tjänstesektorn. Denna gång belyses konjunkturen för parti-handel, utom med motorfordon, hotell och restauranger, åkerier, program-varuproducenter och datakonsulter samt reklamverksamhet.

Partihandel

Partihandel, utom med motorfordon, är den bransch utanför industrisektorn som drabbats hårdast av nedgången i ekonomin sedan i höstas. Omsättningen i branschen som stod på toppen under andra kvartalet 2008 rasade under påföljande kvartal med 13,2 %, säsongrensat. Därefter fortsatte nedgången till andra kvartalet i år, men i klart lugnare tempo, med sammanlagt 3,1 %. Men det ser ut som en vändning nu håller på att ske även för partihandeln. Från andra till tredje kvartalet återhämtade sig omsättningen något med en viss ökning på 1,5 %. I Konjunkturbarometern har däremot inga tydliga tecken på förbättringar kunnat noteras annat än i de framåtblickande indikatorerna. Under tredje kvartalet bedömdes försäljningssituationen vara lika svag som under första halvåret, men Konfidensindikatorn steg då kraftigt från en mycket låg nivå och företagen räknade med en måttlig ökning av försäljningsvolymen under fjärde kvartalet. Samtidigt bedömdes försäljningssituationen på ett halvårs sikt förbättras markant.

Hotell och restauranger

Det blir allt tydligare att hotell- och restaurangbranschen klarat sig förhållandevis bra under det senaste året. Efterfrågan på företagens tjänster har i allmänhet hållits uppe väl utan någon mer dramatisk nedgång.

Den kraftiga uppgången i omsättningen under flera års tid bröts under tredje kvartalet i fjol, i inledningen av den ekonomiska krisen, då omsättningen sjönk, måttligt, för första gången på många år och med 0,8 %, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Därefter har företagen fram till och med andra kvartalet i år redovisat en nedgång i omsättningen med ytterligare 1,5 %. Under tredje kvartalet finns tecken på ett trendbrott då omsättningen steg svagt med 0,2 % från andra kvartalet. Bilden för branschen är dock tudelad mellan hotell och dylikt och restauranger/barer m.m. Det är hotell-sidan av branschen som står för nedgången, och minskat omsättningen med sammanlagt 7 % från andra kvartalet 2008 fram till andra kvartalet 2009. För restauranger, barer m.m. har omsättningen varit på en i stort sett oförändrad nivå under hela denna period. Gemensamt för båda dessa delar av branschen är en svag återhämtning i omsättningen under tredje kvartalet i år. Enligt Konjunkturinstitutets, KI:s, konjunkturbarometer fortsatte verksamheten att öka i november och förväntningarna pekar på en fortsatt svagt positiv utveckling de närmaste månaderna.

Åkerier

För branschen åkerier och andra landtransporter utmärks utvecklingen under 2008–2009 av ett stort efterfrågebortfall på trans-

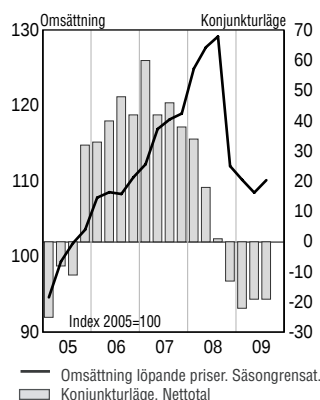
porttjänster under det krisdrabbade tredje kvartalet i fjol, men också av en stadig återhämtning i verksamheten sedan dess. Efter en långvarig och kraftig uppgång för landtransporter rasade omsättningen under tredje kvartalet med 6,4 %, säsongrensat och från kvartalet innan. Men försämringen i verksamheten tycks ha stannat vid detta. Därefter har omsättningen stigit stadigt kvartal för kvartal, och med en stark ökning mellan andra och tredje kvartalet i år på 2,2 %, säsongrensat. Det innebär att omsättningen nu är endast 2,5 % lägre än under försäljningstoppen andra kvartalet i fjol. Indikatorerna i KI:s Konjunkturbarometer förstärker denna positiva utveckling. Under de senaste månaderna fram t.o.m. november har omsättningen fortsatt att öka och uppgången ser ut att accelerera under de närmaste månaderna. Konfidensindikatorn som skall ge en bild av hur företagen uppfattar konjunkturläget har stigit markant sedan i början på året och är nu på den högsta nivån sedan januari 2008. Volymen på inbyggande order uppges dock fortfarande vara på en besvärande låg nivå.

Datakonsulter

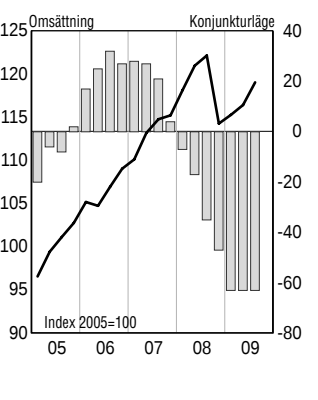
Branschen programvaruproducenter och datakonsulter är ett av de områden inom tjänstesektorn där tecknen på en vändning ännu saknas. Omsättningen fortsätter att sjunka kraftigt och indikatorerna i KI:s konjunkturbarometer ger ett osäkert intryck och har spretat åt olika håll under året. Optimismen hos företagen verkar ändå så sakta vara på väg tillbaka. Konfidensindikatorn som började sjunka redan i juli 2007 visade en mer definitiv nedgång i oktober i

Omsättning i löpande priser och konjunkturläge

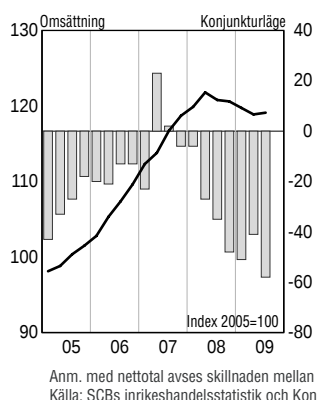
Partihandel, SNI 46

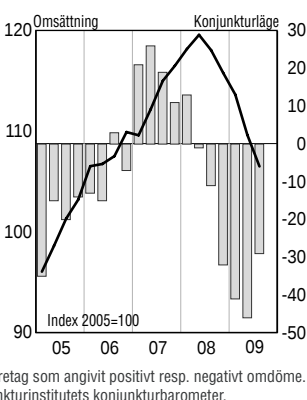
Åkerier, SNI 49

Hotell och restauranger, SNI 55–56

Datakonsulter, SNI 62

Anm. med netttotal avses skillnaden mellan företag som angivit positivt resp. negativt ömdöme.
Källa: SCB:s inrikeshandelsstatistik och Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer.

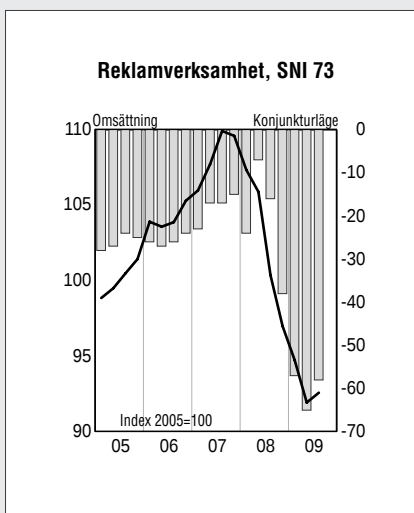
Forts. från sid 7

fol. Omsättningen för branschen föll dock något tidigare. Från andra till tredje kvartalet minskade omsättningen för första gången och med 1,3 %, säsongrensat. Därefter har omsättningen sjunkit starkt kvartal för kvartal fram till och med tredje kvartalet i år då nedgången var 2,8 % från andra kvartalet. Sammanlagt har nu omsättningen i branschen sjunkit med ca 11 % från andra kvartalet 2008. Konjunkturbarometern från november visar dock att omsättningen ökat svagt de senaste månaderna och att företagen väntar sig att uppgången fortsätter i något högre takt de närmaste månaderna.

Reklamverksamhet

För reklamverksamheten i Sverige skiljer sig utvecklingen från den övriga tjänstesektorn genom att avmattningen här visade sig betydligt tidigare. Redan under tredje kvartalet 2007 bröts den tvååriga uppgången då omsättningen sjönk svagt, med 0,3 %, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Därefter har omsättningen i branschen fortsatt att sjunka kvartal för kvartal, med ett särskilt stort fall under tredje kvartalet 2008. Efter det att nedgången dämpats under de två första kvartalen i år vände omsättningen uppåt på nytt under tredje kvartalet, med en ökning på goda 0,8 %, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. De senaste uppgifterna för reklambranschen i KIs konjunkturbarometer avser tredje kvartalet i år.

Konfidensindikatorn, som skall spegla konjunkturläget i branschen, har i år varit på den lägsta nivån sedan början på 1990-talet visade inte några tecken på förbättring under andra kvartalet. Men under tredje kvartalet skedde plötsligt en markant förbättring. Att optimismen är tillbaka hos företagen framgår av att dessa räknar med en kraftigt ökad efterfrågan på sina tjänster såväl under de närmaste månaderna som på ett halvårs sikt.

fört med motsvarande period 2008. Dagligvaruhandeln ökade med 2,2 % och sällanköpsvaruhandeln med 2,7 %. De branscher som toppar försäljningen, mätt i volym, är elektronikhandeln samt sport- och fritidshandeln med uppgångar på 14 respektive 12,7 %.

Många branscher ligger annars på minus eller på svaga ökningstal hittills i år, däribland möbelhandel, heminredning samt järn- och bygghandeln med nedgångar i försäljningsvolymen på 2,4, 0,7 respektive 2,3 %. För guldsmedshandeln har försäljningen minskat med ca 1 % i löpande priser och med 15,8 % i volym.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: oktober 2009

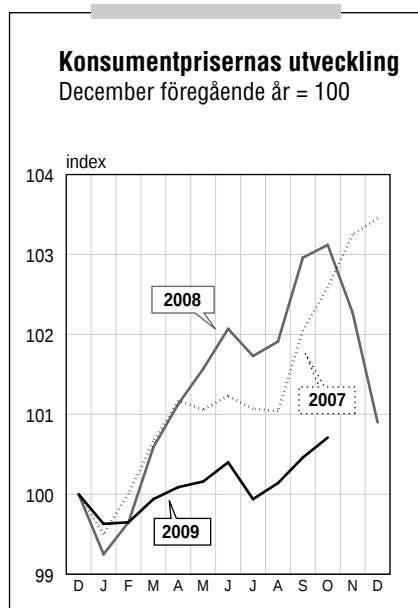
Källa: SIKAs register för fordonstatistik

(Inge Karlsson SCB, Anette Myhr SIKA)

Högsta personbilsregistreringarna på ett år

Personbilsförsäljningen i Sverige ser allt starkare ut för varje månad som går. En vändpunkt i nyregistreringarna av personbilar passerades redan mellan februari och mars i år. Från bottenivån i februari har nyregistreringarna sedan visat en stadig uppgång. I oktober ökade nyregistreringarna kraftigt, med 5,1 % säsongrensat och jämfört med månaden innan. Jämfört med bottenivån i februari i år är uppgången hela 12,3 %, säsongrensat. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober ökade nyregistreringarna med 3,2 %, vilket innebär en uppgång med 3,2 % omräknat till årstakt.

Under oktober nyregistrerades 22 811 personbilar mot 23 856 personbilar i oktober 2008, en minskning med 4,4 %. Det är den lägsta nedgången mätt över tolv måna-

Konsumentprisernas förändring			
Okt 2009	Förändr från		Bidrag till förändr
	Föreg. månad	okt 2008	sedan okt 2008 ¹⁾
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,3	1,5	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,7	3,4	0,1
Kläder och skor	1,4	2,1	0,1
Boende	-0,2	-9,9	-2,8
Inventarier och hushållsvaror	0,4	1,6	0,1
Hälso- och sjukvård	0,6	3,7	0,1
Transport	0,4	3,4	0,5
Post och telekommunikationer	0,0	-0,6	0,0
Rekreation och kultur	0,5	0,5	0,1
Utbildning	0,3	2,4	0,0
Restauranger och logi	0,2	2,2	0,1
Div varor och tjänster	-0,2	2,5	0,1
KPI TOTALT	0,3	-1,5	-1,5

¹⁾ procentenheter

Anmärkning. Avrundningar kan medföra att kolumnsummorna inte överensstämmer med KPI totalt

der sedan i början på 2008. Hittills i år, t.o.m. oktober uppgår nyregistreringarna till 187 228 jämfört med 240 146 personbilar under motsvarande period 2008, en minskning med 22 %.

Ännu ingen vändning för lastbilar

Ännu syns ingen vändning till på den svenska lastbilsmarknaden. I oktober minskade nyregistreringarna av lastbilar kraftigt med 5 %, säsongrensat och jämfört med månaden då en ny lägsta nivå nåddes. Utvecklingen ser även svag ut i ett halvårsperspektiv. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober minskade nyregistreringarna med 3 % eller med 11,3 % omräknat till årstakt.

De svenska inflationsmått		
okt	Förändring i procent sedan	
	sep 2009	okt 2008
KPI	0,3	-1,5
NPI	0,2	-2,3
HIKP	0,3	1,8
KPIX	0,3	1,5
KPIF	0,3	1,9

NPI (Nettoprisindex) anger förändringen av konsumentpriserna exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner.

HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen.

I KPIX (tidigare benämnd UND1X) exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter (utom lönerelaterade indirekta skatter) och subventioner från KPI.

I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsåtgärns räntekostnader vid en konstant räntesats.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn.
Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört
med motsvarande period föregående år

	sep 2009	jan-sep 2009
Motorhandel	-2,2	-13,2
Partihandel	-13,8	-14,1
Detaljhandel	1,7	1,2
Transport	-10,6	-9,4
Hotell och restaurang	-6,8	-3,7
Telekommunikation	2,5	5,6
Datakonsultverksamhet o.d.	-7,2	-5,9
Företagstjänster	-11,5	-10,6
Kultur, nöje och fritid	-3,3	-1,8
Total tjänstesektor	-5,4	-5,1

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

(Andreas Poldahl)

Tjänsteproduktionsindex visar fortsatt nedgång

Enligt tjänsteproduktionsindex, som omfattar samtliga tjänstebanscher inom näringslivet förutom finansiella tjänster, fortsätter produktionen inom tjänstesektorn att minska. Det framgår av den senaste månadsstatistiken för september. Trenden för tjänstesektorn har nu varit nedåtriktad under en längre tid.

Redan i början på 2007 började ökningstakten i produktionen att avta och runt årsskiftet 2007/08 minskade produktionen första gången visar preliminära uppgifter och utjämnade med trendcykeln. Därefter har produktionen fortsatt att minska, men sedan i början på innevarande år i en avtagande takt. Under tredje kvartalet sjönk tjänsteproduktionen enligt tjänsteproduktionsindex, med ca en halv procent, jämfört andra kvartalet och utjämnat med trendcykeln.

Stor nedgång sedan i fjol

Mätt över tolv månader fortsätter produktionen inom tjänstesektorn att uppvisa starka minskningstal. I september i år var tjänsteproduktionen 5,4 % lägre, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande månad i fjol. Partihandeln, utom handel med motorfordon, samt företagstjänster svarade för de största nedgångarna i september med minskningar på 13,8 respektive 11,5 %, jämfört med september 2008. Även transportsektorn fortsatte att minska produktionen kraftigt med 10,6 %. Dessa tre branscher svarade för merparten, 4,5 procentenhet, av den totala nedgången för tjänstesektorn i september.

För handeln med motorfordon märks nu en påtaglig utplaning i nedgången. Här

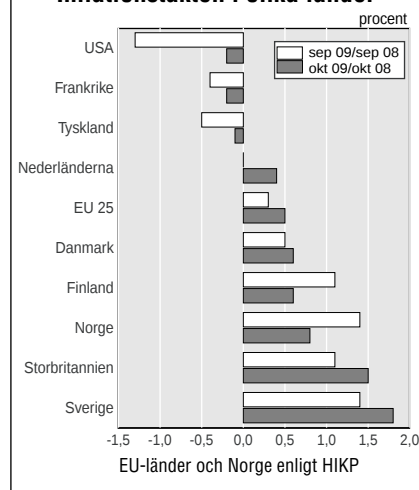
sjönk produktionen bara ganska svagt i september, med 2,2 %. Förutom en positiv utveckling inom de mindre konjunkturskänsliga områdena utbildningsväsende och hälso/sjukvård, ökade produktionen i september för detaljhandeln och informations/kommunikationssektorn med 1,7 respektive 0,3 %, mätt över tolv månader.

Bygghandeln**Fortsatt minskat byggande**

Byggföretagen redovisar ett fortsatt minskat byggande, lägre sysselsättning och fallande priser enligt Konjunkturbarometern. Orderläget är oförändrat svagt och 70 % av företagen uppger att orderstocken är för liten. Konfidensindikatorn för byggindustrin ligger klart under genomsnittet och visar på att läget i branschen är svagare än normalt. Byggbranschen har, liksom tidigare, betydande finansieringsproblem och närmare 30 % av företagen uppger att finansiella restriktioner utgör det främsta hindret för verksamheten. När det gäller företag med huvudsaklig verksamhet inom bostadsbyggande är andelen med finansieringsproblem ännu högre.

Stabilisering väntas för byggföretagen

Byggföretagen är försiktigt optimistiska inför de kommande månaderna. Efter ett och ett halvt år med successivt minskad aktivitet räknar företagen med en stabilisering i både byggande och ordergång. Sysselsättningen väntas dock fortsätta att minska, men det är klart färre företag än tidigare som förutser ytterligare nedskärningar.

Inflationstakten i olika länder**Priser****Konsumentprisindex, nettoprisindex och harmoniserat index för konsumentpriser**

Senaste uppgift: oktober 2009

Källa: SCB:s konsumentprisindex

(Kamala Krishnan)

Fortfarande negativ inflationstakt

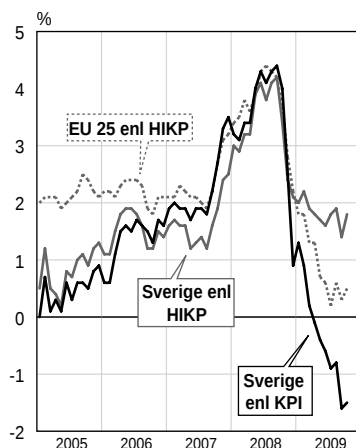
Inflationstakten var minus 1,5 % i oktober (-1,6 % september). Rensad för effekten av sänkta räntor var inflationstakten 1,9 %. Från september till oktober steg priserna med i genomsnitt 0,3 %. Samma tid förra året steg konsumentpriserna med 0,2 %.

Senaste månaden: priserna upp 0,3 %

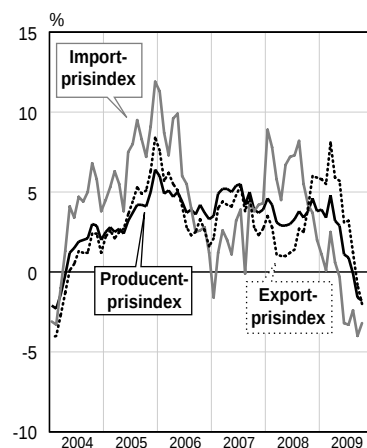
Konsumentprisindex steg med i genomsnitt 0,3 % från september 2009 till oktober 2009.

Inflationstakten sedan januari 2005

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Stigande priser på grönsaker (5,3 %), kläder (1,2 %) och bensin (1,3 %) bidrog uppåt med 0,1 procentenhet vardera. Diverse prishöjningar inom rekreation och kultur (0,5 %) bidrog uppåt med ytterligare 0,1 procentenhet.

Ökningen bromsades något av sänkta räntekostnader (–1,2 %) och sänkta elpriser (–1,0 %) som tillsammans bidrog nedåt med 0,1 procentenhet.

Senaste tolv månaderna: priserna ned 1,5 %

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, var –1,5 % i oktober 2009.

Till nedgången av konsumentpriserna sedan oktober 2008 bidrog sänkta boendekostnader (–9,9 %) med 2,8 procentenheter. Därav bidrog sänkta räntekostnader för egnahemsägare (–44,1 %) nedåt med 3,0 procentenheter och sänkta elpriser (–8,0 %) nedåt med 0,4 procentenheter. Sänkningarna motverkades av höjda hyror (3,1 %) samt av höjda kommunala fastighetsavgifter (15,1 %) som betalas av egnahemsägare, vilket bidrog med 0,4 respektive 0,1 procentenheter uppåt.

Den totala nedgången av konsumentpriserna motverkades av prishöjningar inom transportområdet (3,4 %) som bidrog med 0,5 procentenheter uppåt, främst beroende på höjda priser på bilar (5,8 %) och höjda priser för drift av fordon (2,3 %). Övriga huvudgrupper bidrog uppåt med högst 0,1 procentenhet vardera med undantag för livsmedel som bidrog med 0,2 procentenheter.

KPI för oktober 2009 var 301,11 (1980=100).

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: oktober 2009

Källa: SCB:s producentprisindex

(Maria Hjalmarsson)

Producentpriserna sjönk med 0,4 %
Producentpriserna totalt sjönk med 0,4 % från september till oktober. Lägre priser noterades på produkter från utvinning av mineral, elektricitet, motorfordon, övriga maskiner, metallvaror utom maskiner och apparater, samt produktgruppen datorer, elektronikvaror och optik vilka bidrog med vardera 0,1 procentenhet till nedgången. Högre priser på försörjningstjänster avseende värme och kyla vilket är säsongs normalt samt raffinerade petroleum produkter, motverkade nedgången med 0,3 respektive 0,1 procentenheter. Producentpriserna inom enbart tillverkningsindustrin sjönk

Prisindex i producent- och importled					
	Index	Förändring i %			
	okt 09, 2005=100	okt 09/ sep 09	sep 09/ aug 09	okt 09/ okt 08	sep 09/ sep 08
Producentprisindex					
hemmamarknad	116,0	0,3	–0,5	–1,5	–2,5
Exportprisindex	110,5	–0,8	–1,2	–2,0	–0,8
Importprisindex	110,5	–1,1	–2,1	–3,2	–4,0
Producentprisindex	113,0	–0,4	–0,9	–1,8	–1,6
Prisindex för inhemsk tillgång därav	113,2	–0,4	–1,3	–2,4	–3,2
- konsumtionsvaror	108,9	–1,0	–0,9	–0,7	1,0
- investeringsvaror	104,5	–0,9	–0,9	2,0	4,4
- insatsvaror	117,1	–0,5	–0,9	–4,0	–3,6

med 0,4 % från september till oktober. Under den senaste tolv månadersperioden har producentpriserna inom tillverkningsindustrin sjunkit med 1,1 %.

Byggbaser

Senaste uppgift: oktober 2009

Källa: SCB:s byggbaserindex

(Jana Kaarto)

September–oktober 2009 +1,1 %

Mellan september och oktober 2009 ökade faktorprisindex med 1,1 %. Entreprenörens kostnader ökade med 1,1 %. Det beror på att byggmaterialpriserna ökade med 2,1 %. Kostnaden för transporter, drivmedel och elkraft minskade med 0,2 %. Det beror på att kostnaderna för elkraft gick ned med 2,1 %. Sänkningen dämpades av att kostnaderna för lastbilstransporter och dieselolja ökade med 0,3 respektive 0,7 %.

Kostnaden för löner och maskiner var oförändrad. Byggherrekostnaderna ökade med 0,4 %. Den främsta anledningen till det var att räntekostnaderna gått upp med 3,5 %. Störst påverkan på byggmaterialkostnaderna i oktober hade elmateriel där

priserna ökade med 8,0 %. Prisökningen på målningsmaterial, trävaror och betongvaror bidrog också till höjningen.

Oktober 2008–oktober 2009 +0,9 %

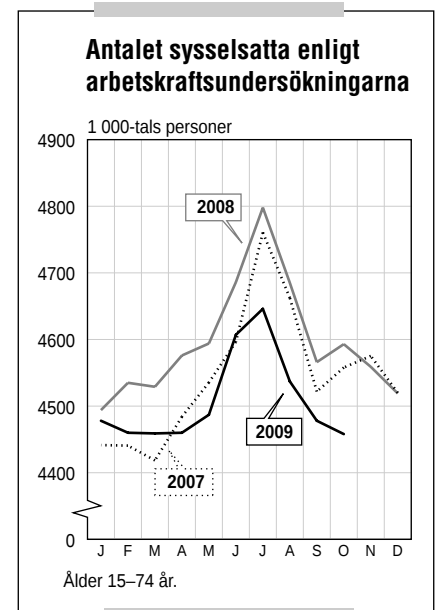
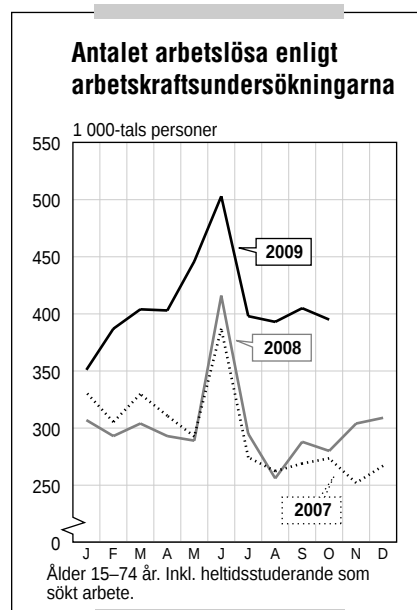
Faktorprisindex steg med 0,9 % mellan oktober 2008 och oktober 2009. Motsvarande förändring i årstakt var –0,7 % i juli, –0,9 % i augusti samt –0,7 % i september. Främsta anledningen till uppgången är att byggmaterialpriserna ökade med 2 % på årsbasis.

Elmateriel ökade med 8,9 %, vita varor ökade med 6,6 %, VVS-material ökade med 4,8 %. Målning och snickerier ökade med 3,8 respektive 3,0 %. Järn och stålpriserna sjönk med 7,9 %, varav armeringsstålets sjönk med 13,3 %.

Byggmaterial är en del av entreprenörens kostnader. Totalt steg entreprenörens kostnader med 1,9 %, vilket drog upp totalindex med 1,7 procentenheter.

Kostnaden för transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 6,1 %. Inom den gruppen kan noteras att kostnaderna för elkraft har minskat med 13,5 %.

Entreprenörens övriga omkostnader och lönekostnader gick upp med 4,9 % respek-

tive 3,2 %. Kostnaderna för maskiner gick upp med 0,6 %.

Arbetsmarknad

Låg sysselsättningsgrad i oktober

I oktober var 4 458 000 personer eller 63,8 % av befolkningen sysselsatta. Det är en minskning med 2,7 procentenheter av sysselsättningsgraden. Antalet arbetslösa ökade med 115 000 personer till 395 000 eller 8,1 % av arbetskraften. Antalet arbetade timmar uppgick till 149,0 miljoner per vecka. Nedgången i antalet lediga platser hos Arbetsförmedlingen har dock planat ut och antalet varsel är betydligt lägre än förra hösten.

Antalet sysselsatta minskar

Antalet sysselsatta personer i åldern 15–74 år minskade med 135 000 jämfört med oktober 2008 och uppgick till 4 458 000 personer. Av minskningen var 82 000 män och 54 000 kvinnor. Antalet sysselsatta minskade med 48 000 i åldersgruppen 15–24 år och med 94 000 personer i åldersgruppen 25–54 år.

Sysselsättningsgraden, dvs. andelen sysselsatta av befolkningen, minskade med 2,7 procentenheter till 63,8 % jämfört med ett år tidigare. Det är den lägsta nivån i år. Minskningen beror inte bara på den lägre sysselsättningen, utan också på en ökad befolkning.

Som tidigare under året minskade antalet sysselsatta mest i näringsgrenen Tillverkning och utvinning, energi och miljö. Minskningen var 88 000 personer jämfört med

oktober 2008, varav hälften återfinns i undergruppen Tillverkning av verkstadsvaror.

Antalet anställda minskade totalt med 149 000, av dessa var 113 000 fast anställda. I den privata sektorn minskade antalet anställda med 117 000 personer jämfört med oktober 2008, varav merparten var män. Den kommunala sektorn minskade med 34 000 personer. Merparten var kvinnor och en stor del av dem var tidsbegränsat anställda.

Arbetslösheten var 8,1 %

Antalet arbetslösa var 395 000 personer i oktober. Det är en ökning med 115 000 personer, varav två tredjedelar var män. Av de arbetslösa var 103 000 studerande på heltid. Den relativa arbetslösheten var 8,1 % av arbetskraften i oktober 2009. Det är en ökning med 2,4 procentenheter jämfört med oktober 2008. Bland män var den 8,4 % och bland kvinnor 7,9 procent.

I åldersgruppen 15–24 år var 148 000 personer arbetslösa, vilket motsvarar 25,7 % av arbetskraften. Det är en ökning med 7,2 procentenheter jämfört med oktober 2008. 41 % eller 61 000 av de arbetslösa i åldersgruppen var heltidsstuderande. De långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa mer än 26 veckor, ökade med 72 000 personer till 130 000 och detta motsvarar ungefär en tredjedel av de arbetslösa.

Arbetade timmar ner med 4,2 %

Antalet arbetade timmar uppgick i genomsnitt till 149,0 miljoner per vecka. Det är en minskning med 8,8 miljoner jämfört med oktober 2008. Korrigerat för skillnader i 2009 och 2008 års kalender så motsvarar minskningen 4,2 %.

Fortsatt nedgång av varsel

Enligt Arbetsförmedlingen börjar antalet varsel nu återgå till mer normala nivåer. Under oktober varslades knappt 6 000 personer om uppsägning, vilket kan jämföras

med 19 500 i oktober 2008. Jämfört med september i år innebär oktobersiffrorna en nedgång med 2 000. Av de varslade kom 2 100 från tillverkningsindustrin, 1 000 från uppdragsverksamheten och 900 från byggnadsverksamheten.

Efterfrågan på arbetskraft är fortfarande något lägre än för ett år sedan, men i ett kortare perspektiv har nedgången nu planat ut. 30 000 lediga platser anmälades till landets arbetsförmedlingar, vilket är 10 000 färre än för ett år sedan. Nedgången var relativt sett störst inom verkstadsindustrin, med berördesamtliga huvudbranscher utom handel.

Arbetskraftskostnader och löner inom industrin

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

(Ann-Marie Persson, Allan Henrysson)

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under september 2009 138,20 kronor exklusive övertidstillägg och 140,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,5 % respektive 2,2 % jämfört med september 2008. Under september 2009 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän exklusive rörliga tillägg 32 060 kronor och inklusive rörliga tillägg 32 710 kronor, vilket är en ökning med 2,6 respektive 2,7 % jämfört med september 2008.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för september 2009 beräknats till 240,52 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 101,8 en förändring med 0,5 % jämfört med september 2008. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för september 2009 beräknats till 228,16 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 49 057 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 102,3 en ökning med 0,7 % jämfört med september 2008. Motsvarande index för tjänstemän blir 103,8 en ökning med 0,9 % jämfört med september 2008.

Finansmarknad

Stabilare på finansmarknaden

Riksbanken publicerade en ny rapport om den finansiella stabiliteten den 26 november. I den beskriver man läget som ljusnande men att återhämtningen fortfarande är bräcklig och att osäkerheten om den framtida utvecklingen består. Man konstaterar att bankerna har lättare att finansiera sig på marknaden och att efterfrågan på stödått

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: oktober 2009

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

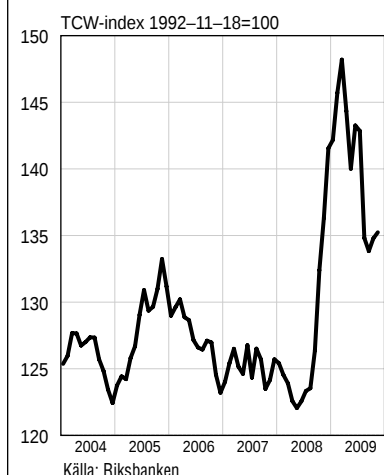
Serie Am (Dan Lundberg)

Arbetsmarknad									
	Antal sysselsatta, 1 000-tal			Antal arbetade timmar, 10 000-tal			Antal arbetslösa, 1 000-tal		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
jan	4 442	4 494	4 478	13 656	13 220	12 270	331	307	351
feb	4 441	4 535	4 460	14 678	15 020	14 650	305	293	387
mar	4 418	4 529	4 459	14 622	13 980	14 990	330	304	404
apr	4 484	4 576	4 460	13 816	15 710	13 230	311	293	403
maj	4 535	4 594	4 487	13 903	14 730	14 610	293	289	446
jun	4 596	4 686	4 607	14 164	14 510	13 700	387	416	503
jul	4 761	4 798	4 646	9 269	9 510	8 070	274	295	398
aug	4 662	4 685	4 537	11 981	11 480	13 050	262	256	393
sep	4 522	4 566	4 478	15 366	15 490	15 190	269	288	405
okt	4 558	4 593	4 458	15 685	15 780	14 900	274	280	395
nov	4 575	4 559		15 330	15 390		252	304	
dec	4 520	4 519		13 340	13 300		267	309	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

gärder har minskat.

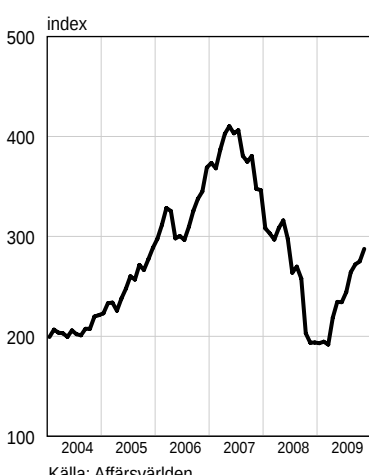
Bankernas kreditförluster har blivit mindre än väntat men Riksbanken bedömer det fortfarande som den största framtida risken. Deras bedömning är att kreditförlusterna kommer uppgå till totalt 155 miljarder under 2009–2011. De största förlusterna väntas även i fortsättningen komma från bankernas verksamhet i Baltikum. Riksbankens stresstest visar dock att bankerna har tillräckligt med kapital för att klara de förväntade förlusterna.

Amerikanska börserna steg

I november har börserna i USA gått upp. Dow Jones-index steg med ca 6 % från den 30 oktober till och med den 27 november och Nasdaqbörserna steg samtidigt med 5 %. En bidragande orsak var positiv statistik som gladdde börserna. Utfallet av bostadsförsäljningen var mycket högre än förväntat med en ökning på 10,1 % i oktober. Däre-

Aktiekurserna 2004–2009

Index (generalindex) 1995-12-31=100

mot reviderades BNP-siffrorna ner något för tredje kvartalet med en tillväxt på 2,8 % i årstakt mot det första estimatets 3,5 %.

Stockholmsbörsen hade under samma period stigit med ca 2 %. De svenska BNP-siffrorna för tredje kvartalet var något svagare än väntat med en negativ tillväxt på -5,0 % jämfört med samma period föregående år. Jämfört med andra kvartalet så ökade BNP med 0,2 %. Det är ändå tecken på att vändningen påbörjats men att det går långsamt uppåt. Ökningen mellan första och andra kvartalet var 0,3 %. Konjunkturinstitutets barometerindikator som mäter företagets och hushållens syn på det ekonomiska läget ökade från 94,9 i oktober till 98,8. En nivå under 100 innebär att läget betecknas som något svagare än normalt men ökningen är ändå kraftig från den lägsta nivån i april på 72,2.

Sjunkande räntor

Både de korta och de långa svenska marknadsräntorna har sjunkit i november. Räntan på en statsskuldväxel med tre månaders löptid har gått ner med 5 punkter till 0,15 % medan räntan på en tioårig statsobligation gått ner med 6 punkter till 3,20 %.

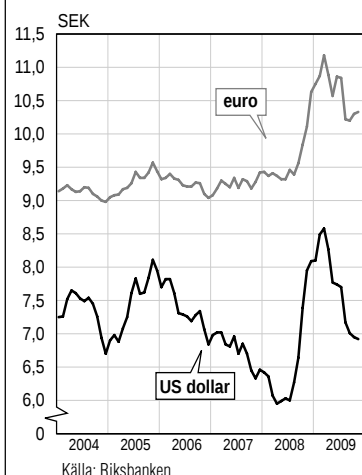
Små rörelser på valutamarknaden

Kronans värde har inte förändrats så mycket sedan utgången av oktober. En förstärkning i mitten av november följdes av en försvagning i slutet av månaden. Mätt som förändring av TCW-index har den svenska kronan försvagats med 0,3 % i november. En euro har blivit 10 öre dyrare och kostade den 27 november 10,48 kronor. Dollarkursen låg samtidigt på 7,06 kronor, 4 öre dyrare än vid utgången av oktober.

Johannes Holmberg, Finansmarknadsstatistik

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro
Månadsgenomsnitt

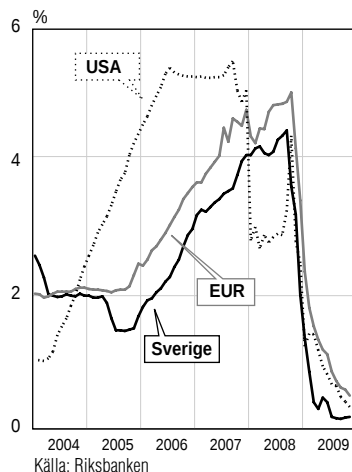
Ekonomisk statistik – december

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	01	nov
Volymutveckling imp o exp	03	kv 3–09
Aktivitetsindex	09	okt
Industrins lev o order	09	okt
Industriproduktionsindex	09	okt
Konsumentprisindex	10	nov
Småhusbarometern	16	nov
Finansräkenskaperna	17	kv 3–09
Arbetskraftsundersökningen	17	nov
Producentprisindex	22	nov
Detaljhandels försäljning	29	nov
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	okt
Export, import o handelsnetto	30	okt

Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

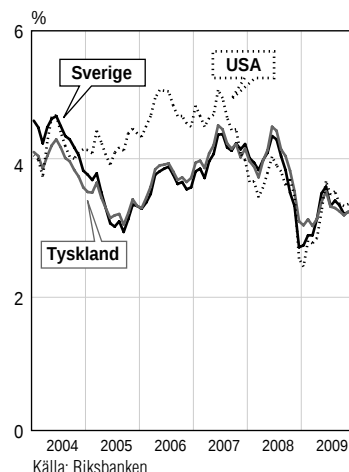
Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

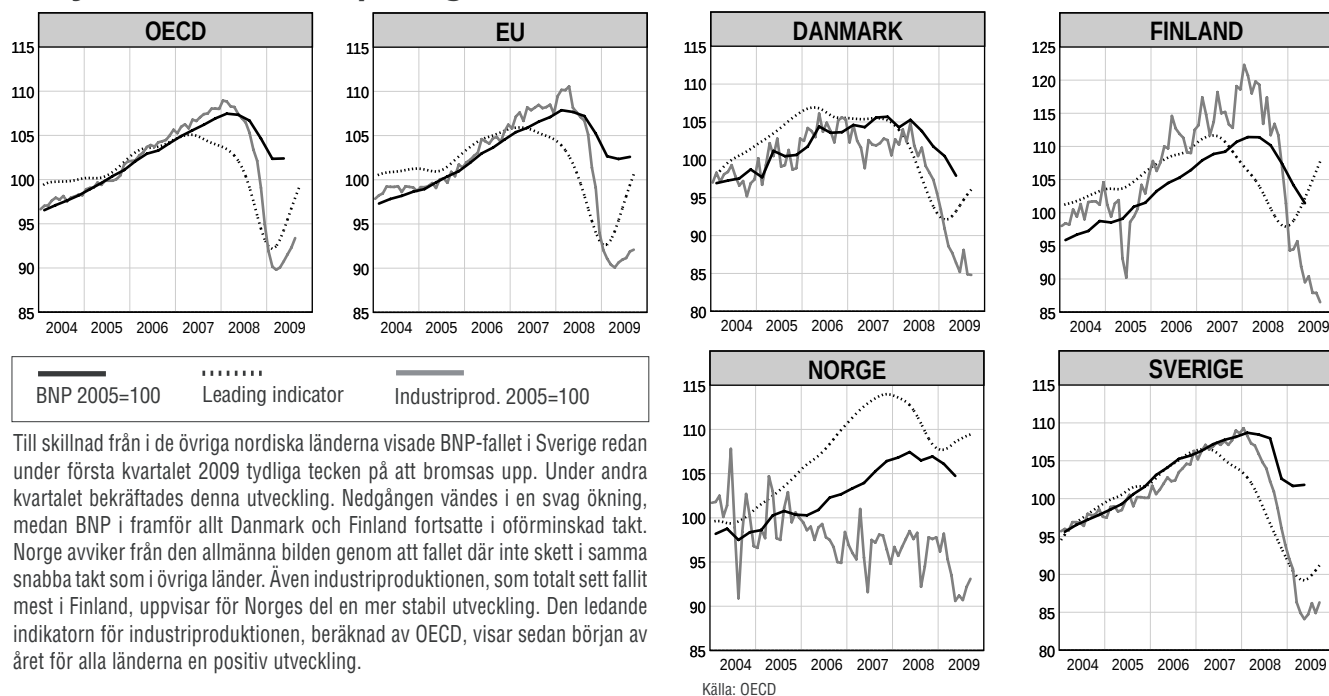
Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Internationell utblick

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

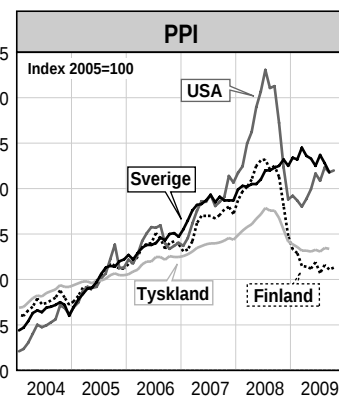

Till skillnad från i de övriga nordiska länderna visade BNP-fallet i Sverige redan under första kvartalet 2009 tydliga tecken på att bromsas upp. Under andra kvartalet bekräftades denna utveckling. Nedgången vändes i en svag ökning, medan BNP i framför allt Danmark och Finland fortsatte i oförminskad takt. Norge avviker från den allmänna bilden genom att fallet där inte skett i samma snabba takt som i övriga länder. Även industriproduktionen, som totalt sett fallit mest i Finland, uppvisar för Norges del en mer stabil utveckling. Den ledande indikatorn för industriproduktionen, beräknad av OECD, visar sedan början av året för alla länderna en positiv utveckling.

EU-barometern:

Konjunktoren i EU fortsätter att återhämta sig. Det visar EU Kommissionens konjunkturbarometer för november baserad på enkäter inom de 27 medlemsländerna. Den sammansatta konjunkturindikatorn steg i november med 1,9 enheter för EU totalt och med 2,7 enheter för euroområdet till 87,9 respektive 88,8. Indikatorn har därmed stigit åtta månader i följd för båda områdena, men ligger fortfarande väl under det långsiktiga genomsnittet på 100. Enda undantag är Sverige som utmärker sig positivt med ett värde på sin sammansatta konjunkturindikator på 101,0. Det enda landet som ligger någorlunda i närheten är Danmark med värdet 97,9 i november. Det ekonomiska förtroendet bland företagsledarna inom industrin var en viktig förklaring denna månad till den generella förbättringen i konjunktoren. Delindikatorn för industrin steg med en enhet i EU

och med två enheter i euroområdet. Vid sidan av mindre förbättringar av orderböckerna var det de uppåtriktade produktionsplanerna som främst bidrog till förbättringen för industrin. Den allra största förbättringen kom annars från detaljhandeln där delindikatorn steg kraftigt, med 6 enheter för EU och med fyra enheter för euroområdet. Både för byggsektorn och den privata tjänstesektorn steg indikatorn med två respektive tre enheter såväl för EU som för euroområdet. Konsumentförtroendet var oförändrat i EU och steg med en enhet i euroområdet i november. För de större medlemsländerna steg indikatorn mest för Nederländerna med 6,3 enheter följt av Polen, +2,9, Italien, +2,5, Frankrike, 2,3, och Tyskland 1,7 enheter. För Sverige steg indikatorn med 3,1 enheter.

Producentprisindex

Land	Avser mån	Index 2000=100	Förändr från föreg. månad	Förändr från motsv. månad föreg. år
EU	sep	106,4	-0,2	-5,1
Belgien	sep	112,8	-0,8	-6,0
Danmark	okt	109,9	-0,5	-1,5
Finland	okt	101,3	0,2	-9,0
Frankrike	sep	102,7	-0,4	-7,7
Italien	sep	106,3	-0,3	-6,4
Nederländerna	sep	106,2	-0,6	-12,4
Polen	sep	102,0	-0,3	-1,1
Slovakien	sep	90,0	-0,2	-8,6
Storbritannien	okt	116,3	0,6	0,5
Sverige	sep	111,8	-0,9	-0,4
Tjeckien	sep	95,4	-0,8	-6,2
Tyskland	sep	103,4	-0,1	-3,9
Österrike	sep	105,2	0,9	-2,1
Norge	okt	122,9	-0,3	0,7
Schweiz	okt	105,2	-0,3	-2,3
USA	okt	112,0	0,2	-4,5
Kanada	sep	104,1	-0,5	-6,1

Källa: OECD

EU-barometer – industri

Nettototal	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
Produktionsförväntn.	-1	17	22	18	20	28	Sverige
	-21	-17	-8	-10	-2	3	Tyskland
	-17	-13	-8	-6	0	3	EU
Orderstock	-64	-66	-60	-63	-43	-47	Sverige
	-64	-61	-57	-56	-53	-50	Tyskland
	-62	-61	-57	-55	-51	-50	EU
Färdigvarulager	35	22	29	27	28	22	Sverige
	27	24	21	19	15	15	Tyskland
	19	16	13	11	9	10	EU
Prisförväntningar	21	2	-4	-4	2	1	Sverige
	-9	-10	-6	-10	-7	-7	Tyskland
	-11	-11	-9	-8	-7	-8	EU

Observera: Ett antal EU-företag svarar på frågorna i termer av "bättre/sämr", "bra/dåligt", "ökad/minskad". Skillnad i procentandel mellan positiv och negativ syn - det s.k. nettototalt - bildar underlag för bedömningarna.

Källa: EU: European Economy

Producentprisindex

Producentpriserna har under det senaste året sjunkit för de flesta länderna. Störst nedgång uppvisar Nederländerna där prisnivån sjunkit med drygt 12 % under perioden. Sverige tillhör, tillsammans med bland andra Storbritannien och Norge, den grupp av länder där priserna hållit sig förhållandevis oförändrade över en tolv-månadersperiod. I USA gick prisnivån under 2008 kraftigt upp för att därefter under senare delen av året åter sjunka kraftigt. Detta mönster kan också urskiljas för andra länder - dock inte för t.ex. Sverige där nedgången startat senare. Prisutvecklingen torde delvis, och inte minst för USA, vara en återspeglning av hur valutorna för respektive länder har utvecklats.

Internationell utblick

Vändpunkt för EU-industrins kapacitetsutnyttjande

Industrin inom EU använder nu mer av sin produktionskapacitet än tidigare. Sålunda steg åter det genomsnittliga kapacitetsutnyttjandet inom EU-industrin med i genomsnitt 1,2 procentenheter till 71,4 % under fjärde kvartalet 2009. För euroområdet steg industrins kapacitetsutnyttjande med i genomsnitt 1,1 procentenheter till

70,9 %. Därmed är det långvariga och branta fallet som inleddes redan andra kvartalet 2008 för första gången brutet. Som högst var kapacitetsutnyttjandet första kvartalet 2008 med 83,7 % i EU och 83,8 % i euroområdet. Det högsta kapacitetsutnyttjandet inom EU har liksom tidigare industrin i Nederländerna med 76 %. Även

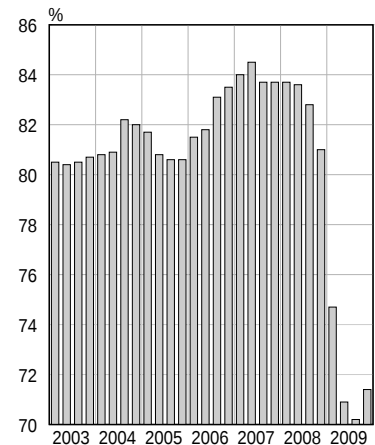
Sverige tillhör de länder som med en utnyttjandegrad på 73,5 % ligger klart över EU-genomsnittet. Det innebär en höjning med 2,2 procentenheter från tredje kvartalet. Det låga utnyttjandet av produktionskapaciteten inom EU-industrin återspeglas i låga investeringar. Inför 2010 pekar industrins investeringsplaner på en minskning med i genomsnitt 5 % för EU och 6 % för euroområdet jämfört med 2009.

Kapacitetsutnyttjande i procent, säsongrensade värden

	Sedan kvartal 1 1990				2009			
	Min		Max		Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	Värde	Mätning	Värde	Mätning				
Belgien	70,4	kv 2-09	84,8	kv 1-01	75,4	70,4	71,5	72,0
Danmark	71,7	kv 4-09	88,9	kv 3-07	78,9	75,9	73,2	71,7
Finland	65,3	kv 3-09	89,9	kv 3-98	72,0	66,5	65,3	67,0
Frankrike	70,8	kv 3-09	89,1	kv 4-00	76,0	71,2	70,8	72,1
Grekland	68,3	kv 3-09	79,3	kv 2-01	73,4	70,3	68,3	70,6
Italien	64,6	kv 3-09	80,2	kv 1-90	70,4	66,2	64,6	65,6
Luxemburg	65,2	kv 2-09	89,2	kv 1-01	72,6	65,2	67,4	71,6
Nederländerna	74,6	kv 2-09	86,2	kv 2-90	77,5	74,6	75,5	76,0
Portugal	70,6	kv 2-09	84,3	kv 4-03	76,4	70,6	71,5	72,0
Slovakien	50,9	kv 2-09	87,1	kv 2-01	53,3	50,9	51,9	58,8
Spanien	67,9	kv 3-09	81,4	kv 3-07	73,5	69,8	67,9	68,8
Storbritannien	72,4	kv 3-09	85,4	kv 2-95	74,3	72,8	72,4	74,0
Sverige	71,3	kv 3-09	89,5	kv 4-06	76,1	71,5	71,3	73,5
Tjeckien	70,9	kv 4-91	90,4	kv 2-08	76,8	74,3	74,8	77,3
Tyskland	71,1	kv 3-09	89,5	kv 1-91	76,2	71,8	71,1	72,1
Österrike	73,2	kv 2-09	85,5	kv 2-07	77,2	73,2	73,5	75,2
EU	70,2	kv 3-09	85,3	kv 1-90	74,7	70,9	70,2	71,4
Euro-området	69,6	kv 3-09	85,5	kv 2-90	74,7	70,3	69,6	70,7

Industrins kapacitetsutnyttjande inom EU

Säsongrensade värden

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-2,6	-2,6	-0,4	0,2	0,7	0,7	0,2	0,0
Förändr. 4 kv.	%	-7,2	-9,5	..	-7,0	-4,7	-2,5	..	-4,6
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,1	-1,6	1,5	1,7	3,0	0,6	0,2	1,2
Förändr. 12 mån.	%	-14,4	-23,2	-10,7	-15,5	-13,9	-6,4	-12,2	-11,3
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,0	-0,5	0,0	0,3	0,1	0,1	0,2	0,0
Förändr. 12 mån.	%	0,6	0,6	1,1	1,8	-0,1	-0,2	0,5	-0,4
Arbetslöshet ⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	6,4	8,7	7,8	8,8	7,6	10,2	9,2	8,6
Förändr. 12 mån.	procentenheter	0,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,4	0,1	0,0
	procentenheter	2,8	2,4	1,9	2,3	0,8	3,4	2,1	2,3
Kort ränta ⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	1,00	0,74	0,56	0,18	0,74	0,25	0,74	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,15	-0,03	-0,06	0,03	-0,03	-0,05	-0,03	..
	procentenheter	-4,26	-4,37	-5,62	-3,45	-4,37	-3,34	-4,37	..
Lång ränta ⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	3,60	3,57	3,57	3,25	3,21	3,39	3,80	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,05	-0,05	-0,09	-0,13	-0,05	-0,01	-0,06	..
	procentenheter	-0,79	-0,76	-1,01	-0,32	-0,67	-0,52	-0,62	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Storbritannien, Tyskland, USA och EU tredje kvartalet, övriga andra kvartalet 3) OECD augusti, övriga september 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. OECD och Storbritannien september, övriga oktober 5) Storbritannien augusti, Sverige, Finland och USA oktober, övriga september 6) Oktober utom USA där september avses 7) Oktober Källa: OECD och Eurostat

Svenska ekonomiska indikatorer

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomin totalt						
BNP	volym	2000=100	3 kv	115,7 ¹⁾	0,2 ¹⁾	-5,1
Fast bruttoinvestering	volym	2000=100	3 kv	115,5 ¹⁾	-2,7 ¹⁾	-12,0
Hushållens konsumtion	volym	2000=100	3 kv	115,4 ¹⁾	0,2 ¹⁾	-0,1
Aktivitetsindex	volym	2005=100	sep	101,7 ¹⁾	-0,5 ¹⁾	-4,2 ¹⁾
Industri						
Produktion	volym	2005=100	sep	85,9	0 ¹⁾	-16
			jan-sep	84,4		-21
Leveranser	volym	2005=100	sep	96,2	1 ¹⁾	-17
			jan-sep	82,8		-24
Orderingång	volym	2005=100	sep	92,8	1 ¹⁾	-12
			jan-sep	81,9		-24
Kapacitetsutnyttjande	%		3 kv	78,2 ¹⁾	1,8 ^{1) 2)}	-9,9 ^{1) 2)}
Investeringar	mdr		3 kv	16,3		-18
Lägenheter, påbörjade, nya						
	1000-tal		3 kv	3,5		-13
			1-3 kv	11,3		-30
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		okt	86,1	-1 ¹⁾	-20
			jan-okt	826,1		-19
Varuimport	mdr kr		okt	81,0	-1 ¹⁾	-18
			jan-okt	741,0		-20
Handelsnetto	mdr kr		okt	5,1		
			jan-okt	85,1		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	67,9		
			1-2 kv	122,6		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	okt	120,3 ¹⁾	1,5 ¹⁾	5,5
			jan-okt			2,5
Personbilsregistreringar, nya	st		okt	22 811	5 ¹⁾	-4
			jan-okt	187 228		-22
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		nov	11 ⁵⁾	8 ⁵⁾	-25 ⁵⁾
Priser, löner						
Konsumentprisindex		1980=100	okt	301,1	0,3	-1,5
Nettoprisindex		1980=100	okt	253,2	0,2	-2,3
Producentprisindex		2005=100	okt	113,0	-0,4	-1,8
Exportprisindex		2005=100	okt	110,5	-0,8	-2,0
Importprisindex		2005=100	okt	110,5	-1,1	-3,2
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	okt	113,2	-0,4	-2,4
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	okt	116,0	0,3	-1,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	sep	101,8		0,5
Timlön, industriarbetare	kr		sep	140,0		2,2
Arbetsmarknaden						
Sysselsatta 15-74 år	1000-tal		okt	4 458	.. ¹⁾	-2,9
Arbetslösa 15-74 år	1000-tal		okt	395	.. ¹⁾	41,0
därav heltidsstuderande	1000-tal		okt	103	.. ¹⁾	42,7
Lediga platser, nyanmällda	1000-tal		okt	30		-24,2
Lediga platser, kvarstående	1000-tal		okt	19		-26,7
Finansmarknaden						
Bankernas inlåning ⁴⁾	mdr kr		okt	2 180,1	2,3	9,9
Bankernas utlåning	mdr kr		okt	2 840,3	-0,4	-4,1
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		nov	3,28	0,03 ²⁾	-0,29 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldsväxlar	%		nov	0,18	0,00 ²⁾	-3,45 ²⁾
Statsskuldens förändring	mdr kr		nov 08-okt 09	21,2		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		27 nov	135,2	0,9	-1,7

1) säsongrensade tal 2) procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, hushållens egen ekonomi. och köp av kapitalvaror 4) inkl certifikat netto 5) Nettotal för resp period

Utgivare: Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Bo Sandén
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2009-A06TI0911_pdf (pdf)